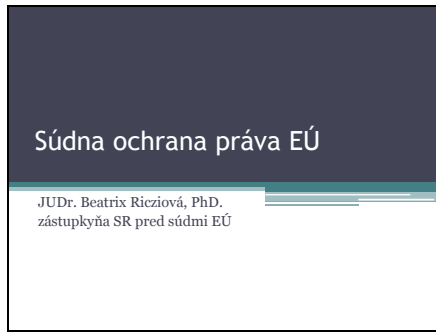

Snímka 1

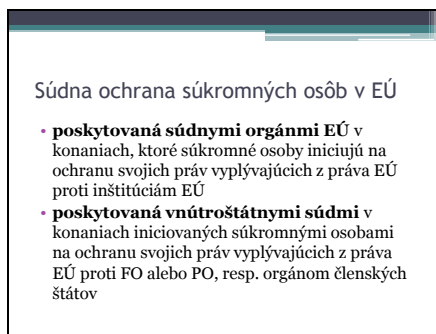

Snímka 2

Snímka 3

Snímka 4

Čo je SD EÚ?

- čl. 13 a 19 ZEÚ
- inštitúcia EÚ, sídlo Luxemburg
- úloha: zabezpečovanie dodržiavania práva pri výklade a uplatňovaní zmlúv
- rozdelenie
  - **Súdny dvor** (28 sudcov, 9 (11 – od 7. 10. 2015) generálnych advokátov) – prípady označené spisovou značkou „C“
  - **Všeobecný súd** (najmenej 28 sudcov) – „T“
  - osobitné súde:
    - ☐ **Súd pre verejnú službu EÚ**, teraz 7 sudcov, „F“

Snímka 5

- Oblasť pôsobnosti týchto 3 súdov:
  - **Súdny dvor** - rozhoduje o prejudiciálnych otázkach, niektorých priamych žalobách, vrátane žalób pre nesplnenie povinnosti
  - **Všeobecný súd** - rozhoduje najmä o priamych žalobách – napr. v oblasti hosp. súťaže, práva duševného vlastníctva, reštriktívnych opatrení, poľnohospodárstva,...
  - **Súd pre verejnú službu EÚ** - rozhoduje zamestnanecké spory proti inštitúciám EÚ

Snímka 6

- ESJP je súd inej medzinár. organizácie a má inú agendu
- ľudské práva na SD EÚ – iba sekundárne, aj keď stále vo väčšom rozsahu
- ak EÚ pristúpi k EDLP, bude ESJP v niektorých prípadoch prerušovať konanie a v osobitnom konaní bude predbežne zapojený SD EÚ

Snímka 7

Generálni advokáti

- francúzsky prvok
- ako stály post len na SD
  - VS – možnosť ustanoviť ho zo sudcov
- nezávislá analýza prípadu – návrhy GA
- SD návrhmi nie je viazaný
- akceptácia navrhovaného riešenia v rozsudkoch cca 80 %

Snímka 8

Právna úprava konania

- **Primárne právo**
  - čl. 19 ZEÚ
  - čl. 108, 218, **251 až 281**, 299, 340 a 344 ZFEÚ
  - určité články zmluvy EURATOM (čl. 12, 18, 21, 81 až 83, 103 až 106a, 144, 145, 157 a 188)
  - Protokol (č. 3) o štatúte Súdneho dvora EÚ

Snímka 9

- **Sekundárne právo EÚ**
  - rokovacie poriadky - samostatný pre každý súd
  - rozhodnutia a opatrenia prijaté na základe RP, napríklad:
    - o používaní e-Curie
    - o zákonných sviatkoch a súdnych prázdninách
    - Praktické pokyny pre účastníkov konania v konaniach pred Súdny dvorom (vrátane predpísaného počtu strán pre jednotlivé typy podaní – napr. žaloba max. 30 strán)

Snímka 10

- **Soft law a prax**
  - rôzne ďalšie dokumenty
    - napr. Odporúčania pre vnútroštátne súdy pri podávaní návrhov na začatie prejudiciálnych konaní
  - prax
    - viaceré odchýlky od písaných pravidiel (počet kópií; donedávna doručovanie žiadostí Rady o stanovisko k medz. zmluvám členským štátom)
    - písomne neupravené postupy – napr. vstup vedľajšieho účastníka do konania o nariadení predbežného opatrenia

---

Snímka 11

Súdny dvor

- „ústavný súd“ EÚ
- konanie o porušení práva EÚ členskými štátmi (čl. 258 – 260 ZFEÚ)
- prejudiciálne konanie (čl. 267 ZFEÚ)
  - nie VS
- odvolania proti rozhodnutiam VS – len v právnych otázkach (čl. 57 Štatútu)
- stanoviská k pripravovaným medzinárodným zmluvám (čl. 218 ZFEÚ)

Snímka 12

- niektoré priame žaloby - vyhradené Štatútom
  - ČŠ v. akt alebo nečinnosť EP alebo Rady (protivýnimky v čl. 51 Štatútu)
  - ČŠ v. akt alebo nečinnosť EK pri posilnenej spolupráci
  - medzinštitucionálne spory – orgán EÚ v. akt alebo nečinnosť EP, Rady, EK alebo ECB

Snímka 13

Všeobecný súd

- „najvyšší správny súd“ EÚ
- (takmer) všetky priame žaloby (čl. 256 ZFEÚ)
  - o neplatnosť (čl. 263 ZFEÚ)
  - pre nečinnosť (čl. 265 ZFEÚ)
- žaloby o náhradu škody (čl. 268 ZFEÚ)
- žaloby na základe arbitrážnej doložky (čl. 272 ZFEÚ)

Snímka 14

- odvolania proti rozhodnutiam SVS – len v právnych otázkach (čl. 11 prílohy 1 Štatútu)
- kasačná v. reformačná právomoc
- obmedzená právomoc v oblasti SZBP (čl. 275 ZFEÚ) – preskúmava iba zákonnosť rozhodnutí o reštriktívnych opatreniach

---

Snímka 15

Najdôležitejšie druhy konaní

Snímka 16

Žaloba o neplatnosť

- čl. 263 ZFEÚ
- lehota – 2 mesiace + 10 dní
„ od **zverejnenia** daného opatrenia, alebo jeho **oznámenia** žalobcovi, alebo ak toto chýba, odo dňa, keď sa o ňom žalobca **dozvedel**“
- vyslovenie neplatnosti všeobecne záväzného pr. aktu – účinok *erga omnes*

Snímka 17

- členské štáty a inštitúcie EÚ sú **privilegovaní žalobcovia**
  - nepreukazujú právny záujem na podaní žaloby
- **jednotlivci sú nepriviligovaní žalobcovia**, žalobu môžu podať iba ak:
  - sú adresámi aktu alebo
  - akt sa ich priamo a osobne dotýka alebo
  - sú priamo dotknutí regulačným aktom, ktorý si nevyžaduje vykonávacie opatrenia (regulačný akt: C-583/11 P Inuit Tapiriit Kanatami a i. v. EP a Rada EÚ; T-262/10 Microban International Ltd a Microban (Europe) Ltd v. EK)
  - + majú osobný záujem na vyhlásení napadnutého aktu za neplatný, budú mať z neho prospech

---

Snímka 18

- **Priama dotknutosť**
  - napadnutý akt bezprostredne ovplyvňuje právne postavenie žalobcu
  - akt neponecháva jeho adresátom povereným jeho uplatňovaním priestor na voľnú úvahu – akt má automatickú povahu, nie sú k nemu potrebné vykonávacie predpisy
- **Osobná dotknutosť**
  - Plaumannov test: napadnutý akt sa žalobcu týka z dôvodu jeho určitých osobných vlastností alebo zvláštnych okolností, ktoré ho vynímajú z okruhu všetkých ostatných osôb, a takto ho individualizuje obdobným spôsobom ako adresátov aktu

---

Snímka 19

- **žalovateľné akty:**
  - legislatívne akty EÚ
  - akty Rady, EK a ECB (okrem odporúčaní a stanovísk – ale možné ich žalovať, ak sú skrytými rozhodnutiami alebo ich prijatím prekročila inštitúcia právomoc)
  - akty EP a Európskej rady s právnymi účinkami voči tretím stranám
  - akty orgánov, úradov, agentúr EÚ s právnymi účinkami voči tretím stranám
  - napr. aj list EK, ktorý je skrytým rozhodnutím, pretože mení právne postavenie adresáta a vyvoláva voči nemu právne účinky

---

Snímka 20

- **žalobné dôvody:**
  - nedostatok právomoci
  - porušenie podstatných procesných predpisov
  - porušenie zmlúv resp. pravidiel vzťahujúcich sa na ich uplatňovanie (najširší žalobný dôvod)
  - zneužitie právomoci

Snímka 21

- žaloby nemajú odkladný účinok – odklad vykonateľnosti môže byť nariadený súdom (čl. 278 ZFEÚ)
- všeobecná právomoc súdu nariadiť nevyhnutné predbežné opatrenia (čl. 279 ZFEÚ)
- pre štát je mimoriadne ťažké získať predbežné opatrenie, najmä ak ide napr. iba o uhradenie istých finančných čiastok

---

Snímka 22

- žaloba o neplatnosť (ani o náhradu škody) sa nedá podať proti členskému štátu, ale len proti inštitúcii, orgánu, úradu alebo agentúre EÚ – SD EÚ preto zjavne nemá právomoc rozhodovať napr. o
  - T-163/13 *Králik v. Slovenská republika a Sociálna poisťovňa*
  - T-666/13 *Herzog v. Slovenská republika a Európsky súd pre ľudské práva*

Snímka 23

- **Účinky rozsudkov SD vyslovujúcich neplatnosť aktu** – *erga omnes a ex tunc*
- výnimky z *ex tunc*
  - podľa čl. 264 ods. 2 ZFEÚ môže SD z dôvodu právnej istoty, ak to považuje za potrebné, uviesť, ktoré z účinkov aktu, ktorý vyhlásil za neplatný, sa považujú za konečné
  - alebo SD zachová účinky zrušeného aktu do času prijatia aktu, ktorým bude tento nahradený
    - napr.: „je odôvodnené, aby SD zachoval účinky uvedenej smernice, až kým v prireranej lehote, ktorá nesmie presiahnuť dvanásť mesiacov odo dňa vyhlásenia tohto rozsudku, nenadobudne účinnosť nová smernica založená na vhodnom právnom základe“

Snímka 24

Členský štát a priame žaloby

- v konaní o neplatnosť privilegovaný žalobca
- za SR doposiaľ 3 priame žaloby o neplatnosť
  - 1 výmaz – emisné kvóty
  - 1 výhra – poľnohospodárske nadzásoby
  - 22. 9. 2014 podaná – náhrada škody za nevybraté clo
    - pravdepodobne v priebehu mesiaca ešte jedna
- je potrebné rozhodnutie vlády SR
- lehota na podanie – 2 mesiace + 10 dní

Snímka 25

Konanie o nesplnení povinností členským štátom

- „infringement“
- jednotlivé kroky EK:
  - EU Pilot/Solvit (ÚV SR)
  - formálne oznámenie (MZVEZ SR)
  - odôvodnené stanovisko (MZVEZ SR)
  - 1. žaloba podľa čl. 258 ZFEÚ (MS SR, KZSR EÚ)
    - bez sankcií (nesprávna transpozícia; nesprávna aplikácia práva EÚ)
    - so sankciami – nevykonanie transpozície (čl. 260 ods. 3 ZFEÚ)

Snímka 26

- ak odsudzujúci rozsudok, nepovie, čo má štát urobiť pre nápravu a v akej lehote
- formálne oznámenie, ak štát nevyhoví prvému odsudzujúcemu rozsudku (MZVEZ SR)
- 2. žaloba podľa čl. 260 ZFEÚ (MS SR, KZSR EÚ)
  - vždy sankcie (paušálna pokuta a/alebo penále)
- voľná úvaha EK, či začne alebo pokračuje v konaní

Snímka 27

- žaloba o porušení, ktorú podáva členský štát podľa 259 ZFEÚ
  - najprv povinnosť obrátiť sa na EK
    - konanie pred EK má písomnú aj ústnu časť
    - do 3 mesiacov od predloženia veci EK môže EK vydať k veci odôvodnené stanovisko
  - doposiaľ 6 prípadov, 4 rozhodnuté
  - C-364/10 *Maďarsko v. Slovenská republika*

Snímka 28

Členský štát v konaní o nesplnení povinností

- voči SR viedli
  - EK – 12 súdnych konaní
  - iný ČŠ – 1 súdne konanie
- zásada lojálnej spolupráce v. sebaobviňovanie
- komunikácia s EK
- lehota v OS kľúčová pre posúdenie trvania porušenia

Snímka 29

Prejudiciálne konanie

- rozobraté v samostatnej prezentácii

Snímka 30

Incidenčná námietka neplatnosti

- Čl. 277 ZFEÚ: *Bez ohľadu na uplynutie lehoty stanovenej v článku 263 šiestom odseku sa každý účastník konania môže v konaní, ktorého predmetom je všeobecne záväzný právny akt prijatý inštitúciou, orgánom alebo úradom alebo agentúrou Únie, dovolávať pred Súdnym dvorom Európskej únie neuplatniteľnosti daného aktu z dôvodov ustanovených v článku 263 druhom odseku.*

Snímka 31

Konanie všeobecne

- písomná a ústna časť
- písomná časť pri priamych žalobách – 2 resp. 4 písomné podania (žaloba, vyjadrenie k žalobe, replika, duplika)
- písomná časť v prejudiciálnom konaní – 1 písomné podanie
- ústna časť – skôr pravidlo, ako výnimka

Snímka 32

Zastúpenie účastníkov

- čl. 19 Štatútu
- ČS alebo inštitúcia EÚ – splnomocnený zástupca (nemusí byť advokát)
- jednotlivci (fyzické a právnické osoby) – nezávislý advokát (prip. vysokoškolskí pedagógovia) – riziko neprípustnosti, ak:
  - zamestnanci účastníka
  - súčasť riadiacej štruktúry účastníka
  - zastupovanie samého seba
- iba v prejudiciálnom konaní sa zastupovanie riadi vnútroštátnym právom

---

Snímka 33

Lehoty

- plynú aj počas súdnych prázdnin
- k lehotám stanoveným v RP sa pripočítava lehota z dôvodu vzdialenosti 10 dní
- zmeškanie procesnej lehoty – veľmi striktný prístup

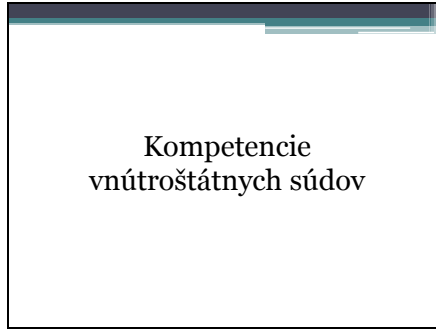

Snímka 34

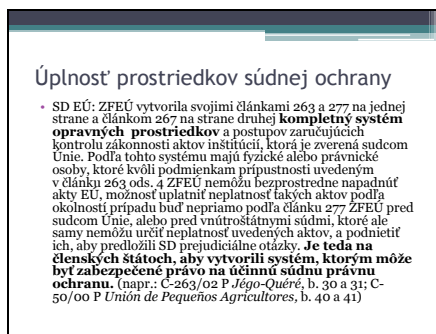

Snímka 35

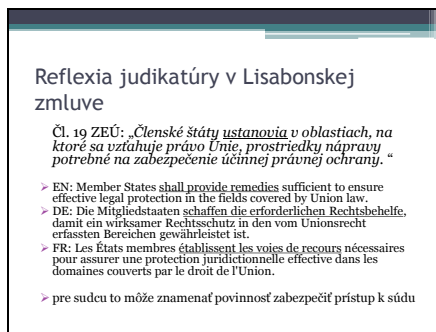

Snímka 36

Snímka 37

Žaloby na vnútroštátnych súdoch

- proti FO, PO alebo štátu
- súkromné osoby musia mať právo podať žalobu proti ktorémukoľvek vnútroštátnemu rozhodnutiu, ktorým sa zasahuje do ich práv vyplývajúcich z práva EÚ
- súkromné osoby musia mať právo sa v takýchto konaniach domôcť aj prieskumu aktov EÚ, proti ktorým nemohli podať žalobu priamo na SD EÚ
- súdy majú povinnosť aplikovať právo EÚ a zabezpečovať ochranu práv vyplývajúcich z práva EÚ
- súdy **môžu** právny akt EÚ vyhlásiť **za platný**, ale **nesmú** právny akt EÚ vyhlásiť **za neplatný**, **to môže iba SD EÚ** (314/85 *Foto-Frost*; C-344/04 *International Air Transport Association*, b. 27 – 30)

Snímka 38

- niektoré ustanovenia **primárneho práva EÚ** (Zmluvy) majú horizontálny aj vertikálny priamy účinok a aplikujú sa priamo
- **nariadenia** sa aplikujú priamo v horizontálnych aj vertikálnych vzťahoch – zákaz ich transpozície do vnútroštátneho práva kvôli jednotnosti práva EÚ
- aplikuje sa aj zásada prednosti práva EÚ pred vnútroštátnym právom a zásada nepriameho účinku (eurokonformný výklad; nie *contra legem*)

Snímka 39

- **smernice** sa transponujú do vnútroštátneho práva
- potrebné, aby súd skontroloval, či právny predpis, ktorý aplikuje, nie je len transpozíciou smernice
  - smernica je transponovaná správne a nevyvoláva otázky týkajúce sa jej platnosti alebo výkladu a nevznikajú aplikačné problémy vo vzťahu k slovenskému predpisu – súd aplikuje vnútroštátny predpis
  - smernica vyvoláva otázky týkajúce sa jej platnosti alebo výkladu – prejudiciálna otázka (možnosť/povinnosť)

Snímka 40

- smernica nie je správne transponovaná alebo nie je transponovaná vôbec – priamy účinok vo vertikálnych vzťahoch za určitých podmienok alebo nepriamy účinok
- priamy účinok smernice
  - uplynula transpozičná lehota
  - smernica je chybná alebo vôbec nie je transponovaná
  - ustanovenie smernice priznávajúce práva jednotlivcom je dostatočne jasné a presné iba vo vertikálnych vzťahoch
- priamy účinok smernice nie je možný v horizontálnych vzťahoch

---

Snímka 41

- nepriamy účinok smernice – súladný výklad vnútroštátneho právneho predpisu s daným ustanovením smernice
- hranica eurokonformného výkladu – výklad *contra legem*
- ak nie je použiteľný ani eurokonformný výklad
  - neaplikácia vnútroštátneho zákona z dôvodu prednosti práva EÚ a rozhodnutie súdu v súlade s právom EÚ (ak je to možné)
  - rozhodnutie v rozpore s právom EÚ a náhrada škody zo strany štátu

---

Snímka 42

Procesná autonómia členských štátov

- SD: V prípade neexistencie právnej úpravy EÚ v danej oblasti náleží vnútroštátnemu právnemu poriadku každého z členských štátov, aby určil kompetentné súdne orgány a upravil procesné postupy v prípade žalôb určených na zabezpečenie ochrany práv, ktoré dotknutým osobám priznáva priamo právo EÚ za predpokladu, že jednak takéto postupy nie sú menej výhodné ako postupy týkajúce sa obdobných vnútroštátnych konaní (**zásada ekvivalencie**) a jednak, že nespôsobujú faktickú nemožnosť alebo výrazné sťaženie výkonu práv priznaných právom EÚ (**zásada efektivity**).

Snímka 43

- Tieto zásady môžu od vnútroštátneho sudcu vyžadovať, aby
  - v prípade potreby nepoužil vnútroštátne pravidlo, ktoré ekvivalencii/efektívnosti bráni
  - interpretoval vnútroštátne pravidlo tak, aby dosiahol súlad so zásadou ekvivalencie/efektívnosti
- zásada efektivity: sudca má uplatniť procesné podmienky ustanovené jeho vnútroštátnym právnym poriadkom len v rozsahu, v akom nespochybujú zmysel a účel právneho aktu EÚ (T-253/02 *Ayadi*, b. 151)

Snímka 44

- C-213/89 *Factortame* (predbežné opatrenie smerujúce k pozastaveniu účinnosti vnútroštátnej legislatívy): vnútroštátny súd je povinný neaplikovať akékoľvek vnútroštátne ustanovenie, ktoré by mu za uvedených okolností bránilo vo vydaní predbežného opatrenia smerujúceho k zabezpečeniu účinnej ochrany práv súkromných osôb vyplývajúcich z práva EÚ

Snímka 45

Samostatný postup vnútroštátneho súdu

- všetky otázky spojené s aplikáciou práva EÚ (resp. vnútroštátnych transpozičných a implementačných predpisov) rieši vnútroštátny súd sám (s výnimkou podania PO), a to bez toho, aby žiadal alebo čakal na zrušenie/zmenu vnútroštátneho predpisu legislatívnou alebo inou ústavnou cestou, napríklad prostredníctvom iniciovania konania na ústavnom súde o súlade právnych predpisov (106/77 *Simmenthal*, b. 25)

Snímka 49

Osobitné pravidlá pri prejudiciálnych otázkach

- C-188/92 **TWD Textilwerke Deggendorf**
  - SD nepreskúma v prejudiciálnom konaní platnosť aktu EÚ, ak účastník vnútroštátneho súdneho konania nevyužil celkom zjavnú možnosť napadnúť platnosť daného aktu priamou žalobou o neplatnosť
- **osobitné podmienky na dočasný odklad vykonateľnosti správnych rozhodnutí**, ktoré boli vydané na podklade právneho aktu EÚ, o ktorého platnosti existujú pochybnosti – prísne podmienky (C-143/88 *Zuckerfabrik*; C-465/93 *Atlanta*; C-453/03, C-11/04, C-12/04 a C-194/04 *Fratelli Martini*)

Snímka 50

4 kumulatívne podmienky:

- existujú dôvodné pochybnosti na strane vnútroštátneho súdu o platnosti predmetného právneho aktu EÚ
- vnútroštátny súd rozhodujúci o odklade vykonateľnosti predloží relevantnú prejudiciálnu otázku týkajúcu sa platnosti predmetného právneho aktu EÚ, ibaže by sa o identickej otázke už rozhodovalo v konaní pred SD alebo VS; rozhodnutie SD/VS je vnútroštátny súd povinný rešpektovať
- existuje naliehavá potreba odkladu vykonateľnosti vnútroštátneho správneho rozhodnutia v záujme predídania vzniku vážnej a nenapraviteľnej ujmy osobe, ktorá sa domáha odkladu vykonateľnosti

---

Snímka 51

- vnútroštátny súd, ktorému je predložený návrh na odklad vykonateľnosti, musí zohľadniť následky, ktoré môže priniesť odklad vykonateľnosti pre právny režim zavedený predmetným právnym aktom EÚ v celej EÚ (zohľadnenie záujmu EÚ). Tento súd musí brať do úvahy jednak kumulatívny účinok vyvolaný v prípade, že niekoľko ďalších súdov odloží vykonateľnosť z podobných dôvodov, a jednak špecifickú situáciu žalobcu, ktoré ho odlišujú od iných dotknutých hospodárskych subjektov. Najmä v prípadoch, ak odklad vykonateľnosti môže spôsobiť finančné riziko pre EÚ, musí byť vnútroštátny súd tiež oprávnený uložiť navrhovateľovi povinnosť, aby poskytol dostatočnú záruku, napríklad zložením peňažnej sumy alebo inej záruky.

Snímka 52

EÚ môže byť účastníkom vnútroštátnych konaní

- čl. 274 ZFEÚ
  - „S výnimkou právomoci, ktorú Súdnemu dvoru Európskej únie priznávajú zmluvy, spory, v ktorých je Únia záujemnou stranou, nie sú z tohto dôvodu vyňaté z právomoci súdov členských štátov.“
- Protokol č. 7 o výsadách a imunitách EÚ
  - „Majetok a aktíva Únie nemôžu byť predmetom akéhokoľvek správneho alebo súdneho výkonu rozhodnutia bez povolenia Súdneho dvora.“

Snímka 53

Rozhodnutia SD EÚ o porušení práva EÚ a ich účinky

Snímka 54

- záväznosť pre vnútroštátne súdy
- v prejudiciálnom konaní – vnútroštátny zákon je v nesúlade s právom EÚ
  - eurokonformný výklad
  - nepoužiť dané ustanovenie
- v prejudiciálnom konaní – vnútroštátna prax je v nesúlade s právom EÚ – dopad na výsledok súdneho sporu
- na základe žaloby EK proti členskému štátu - vnútroštátny zákon alebo prax sú v nesúlade s právom EÚ

Snímka 55

- v oboch prípadoch je štát povinný čo najrýchlejšie dosiahnuť súlad vnútroštátnej legislatívy/praxe s právom EÚ (inak v infringemente možnosť uloženia sankcií)
- môžu byť podkladom pre žaloby o náhradu škody voči štátu/súkromným subjektom

---

Snímka 56

Právomoc ÚS SR pri
ochrane práva EÚ a pri
posúdení súladu
vnútroštátneho práva s
právom EÚ

Snímka 57

Stážnosť proti podaniu PO

- po podaní PO vo veci C-416/10 *Križan*
- uznesenie II. ÚS 128/2011 – ÚS sa vyhlásil za nekompetentného na spochybnenie rozhodnutia všeobecného súdu o predložení PO
- ÚS sa odvolal na vec *Cartesio* – nižší súd môže podať PO, aj ak je už viazaný právnym názorom vyššieho súdu (v tomto prípade názorom ÚS)
- čas konania o PO sa nezapočítava do prieťahov v konaní

Snímka 58

Stážnosť proti rozsudku, ak nebola podaná PO

- uznesenie IV. ÚS 206/08 – nepredloženie PO odvolacím súdom je dovolacím dôvodom, stážnosti musí predchádzať podanie dovolania, ak je prípustné
  - od tohto uznesenia ÚS odmieta stážnosti, ak nedošlo k podaniu dovolania podľa § 241 ods. 2 písm. a) v spojení s § 237 písm. g) OSP - nesprávne obsadený odvolací súd (tiež uznesenie III. ÚS 207/09)
  - nesúlad s tvrdením, že súdom poslednej inštancie (povinným podať PO) je v SR iba NS SR alebo ÚS SR

Snímka 59

- nepodanie PO, ak bola povinnosť podať – môže dôjsť k porušeniu čl. 46 ods. 1 a 4 a čl. 48 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru
- zákonným sudcom je pri potrebe výkladu práva EÚ aj sudca SD
- túto judikatúru ale ÚS nezohľadnil v uznesení II. ÚS 542/2011 – žiadna reakcia ÚS na tvrdenia, že mala byť predložená PO
- uznesenie IV. ÚS 82/2012 – treba zohľadniť neprípustnosť dovolania v správnom súdnictve, inak bude stážnosť podaná po lehote

---

Snímka 60

- nálezy IV. ÚS 108/2010 a II. ÚS 129/2010 – porušenie povinnosti všeobecného súdu podať PO je porušením práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces (konanie LZ Vlk)
  - ale nie každé porušenie povinnosti predložiť PO má takýto následok – musí ísť o zásadné a kvalifikované pochybenie
  - ÚS zopakoval (rovnako v IV. ÚS 206/08) **právo účastníka konania** na rozhodnutie na základe správneho a adekvátneho právneho základu, ktorého súčasťou je aj výklad práva EÚ v prejudiciálnom konaní a v rozsudku SD

Snímka 61

- poukaz na judikatúru *Köbler* – ak súd napriek povinnosti nepodá PO, môže založiť zodpovednosť štátu za porušenie práva EÚ a právo na náhradu škody
- pre posúdenie povinnosti súdu podať PO nie je vzhľadom na *iura novit curia* relevantné, či sa účastník pred všeobecným súdom domáhal podania PO – je to vec súdu
- ale opačne napr. v III. ÚS 90/03, III. ÚS 135/03, III. ÚS 201/04, III. ÚS 254/2013 – pokiaľ stážovateľ uplatní pred ÚS argumentáciu, ktorú mohol predniesť, avšak nepredniesol v konaní pred všeobecnými súdmi, ÚS na jej posúdenie nemá právomoc

---

Snímka 62

- uznesenie III. ÚS 388/2010 – podľa ÚS nebola otázka výkladu práva EÚ pre riešenie daného prípadu relevantná – sťažnosť zjavne neopodstatnená
  - ÚS sa ale rozsiahlo zaoberal povinnosťou súdov podať PO
- napr. uznesenie III. ÚS 86/2012 – **odklon od predchádzajúcej judikatúry**
  - odkaz na III. ÚS 388/2010, ale bez rozvedenia situácií, kedy sú všeobecné súdy povinné podať PO na základe primárneho práva EÚ
  - prináleží iba sudcovi, ktorý prejednáva spor, posúdiť nevyhnutnosť podania PO
  - prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c) OPS závisí od úvahy všeobecného súdu a je len procesnou možnosťou, nie povinnosťou. Rozhodnutie o predložení PO je vecou výlučnej kompetencie všeobecného súdu, do ktorej ani ÚS nie je oprávnený zasahovať (tiež v uzn. III. ÚS 254/2013)

Snímka 63

Iné otázky

- uznesenie IV. ÚS 206/08 – ÚS môže byť tiež povinný podať PO
- potvrdenie v náleze PL. ÚS 3/09
  - prístupová zmluva SR, ZFEÚ a ZEÚ – ÚS má právomoc vo vzťahu k nim preskúmať súlad vnútroštátnych zákonov v konaní o súlade právnych predpisov, okrem prípadu, že by išlo o návrh všeobecného súdu – ten má podať PO
  - nemusí ísť zároveň o preskúmanie súladu s Ústavou SR alebo s EDLP

Snímka 64

➤ všetky orgány verejnej moci povinné *ex officio* nepoužiť vnútroštátne právo, ktoré odporuje právu EÚ – do rozhodnutia ÚS o nesúlade sú všetky orgány verejnej moci, vrátane súdov, povinné vylúčiť použitie takéhoto vnútroštátneho práva *ex officio*

➤ pre prípad, že by právny predpis bol v súlade s ústavou, ale v nesúlade s právom EÚ, pripúšťa ÚS aj potrebu zmeny ústavy

---

Snímka 65

- ale otázne, či prednosť práva EÚ pripúšťa ústavný prieskum tých vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré boli prijaté z dôvodu transpozície/ implementácie práva EÚ do vnútroštátneho právneho poriadku, a ak áno, v akom rozsahu
- ústavné sudy majú mať za každých okolností právomoc posudzovať formálnu správnosť legislatívnych postupov a s ňou súvisiacu ústavnú konformitu právnych predpisov
- pokiaľ ide o vecnú stránku, spravidla sa pripúšťa obmedzený prieskum zo strany ÚS, ak transponovaný/implementovaný predpis práva EÚ ponecháva vnútroštátnemu zákonodarcovi istý priestor na voľnú úvahu

---

Snímka 66

- ústavný súd by nemal preskúmať súlad vnútroštátneho právneho predpisu s ústavou, ak existenciu daného právneho predpisu vyžaduje právo EÚ a neponecháva vnútroštátnemu zákonodarcovi mieru voľnej úvahy
- tento výklad podporuje aj rozsudok SD v spojených veciach C-188/10 a C-189/10 *Melki a Abdeli*

Snímka 67

- Rozhodnutie typu Solange II – nálež II. ÚS 501/2010
  - ÚS akceptuje ochranu, ktorú pred európskou mocou poskytuje Všeobecný súd
  - priamy odkaz na Solange II.
  - „Ústavný súd všeobecne uznáva funkčnosť inštitucionálneho rámca Európskej únie pre zaistenie kontroly rozsahu výkonu prenesených právomocí“

Snímka 68

Revízia správnych/súdnych rozhodnutí v dôsledku porušenia práva EÚ

Snímka 69

Zásada *res iudicata*

- v SR je zásada *res iudicata* a s ňou spojená právna istota súčasťou práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 Ústavy SR) a súčasťou právneho štátu (čl. 1 Ústavy SR)
- nie je však absolútna, možno ju prelomiť v prípadoch stanovených zákonom z dôvodov, ktoré sú významnejšie, než záujem štátu na právnej istote
- k jej prelomeniu ale môže dôjsť aj na základe práva EÚ

Snímka 70

- v práve EÚ konečnosť správneho alebo súdneho rozhodnutia prispieva k právnej istote, ktorá je všeobecnou zásadou práva EÚ
- existujú však výnimky
- v niekoľkých prípadoch SD EÚ rozhodol, že vnútroštátne orgány sú povinné neaplikovať zásadu *res iudicata*, a to v mene prednosti a plnej účinnosti práva EÚ

Snímka 71

Revízia správnych rozhodnutí

- právo EÚ v zásade nevyžaduje, aby správne orgány mali povinnosť rušiť správne rozhodnutia, ktoré sa týmto spôsobom stali konečnými (C-453/00 *Kühne&Heitz*, b. 24)
- ale C-24/95 *Alcan*
  - orgán musí zrušiť svoje rozhodnutie, ktorým udelil nezákonnú štátnu pomoc v súlade s rozhodnutím EK, ktoré vyhlásilo túto štátnu pomoc za nezlučiteľnú so spoločným trhom, aj keď tento orgán umožnil, aby márne uplynula lehota stanovená na tento účel vo vnútroštátnom práve v zaujme právnej istoty
  - orgán ho musí zrušiť, aj keď je zodpovedný za nelegálnosť tohto rozhodnutia v takej miere, že jeho zrušenie sa zdá byť porušením dobrej viery vo vzťahu k príjemcoví pomoci, ak tento nemohol mať legitímne očakávanie, že pomoc je zákonná, pretože sa nevyužil postup stanovený v čl. 108 ZFEÚ (vtedy čl. 93 ES)

Snímka 72

- C-453/00 *Kühne&Heitz* - **štyri podmienky**, za ktorých sú vnútroštátne orgány **povinné znova preskúmať právoplatné správne rozhodnutia** tak, aby bol zohľadnený výklad príslušného ustanovenia, ku ktorému medzičasom dospel Súdny dvor – ak
  - správny orgán má podľa vnútroštátneho práva právomoc zrušiť toto rozhodnutie,
  - dotknuté rozhodnutie sa stalo právoplatným na základe rozsudku vnútroštátneho súdu rozhodujúceho v poslednom stupni,

---

Snímka 73

- uvedený rozsudok je vzhľadom na judikatúru SD, ktorá po ňom nasledovala, založený na nesprávnom výklade práva EÚ, ktorý bol prijatý bez toho, aby bol na SD podaný návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa podmienok stanovených v treťom odseku článku 267 ZFEÚ, a
- dotknutá osoba sa obrátila na správny orgán ihneď po tom, ako sa dozvedela o uvedenej judikatúre.

- **na základe** výsledkov tohto preskúmania musí správny orgán rozhodnúť, či je povinný zrušiť dotknuté rozhodnutie bez toho, aby poškodil záujmy tretích osôb

---

Snímka 74

- spresnenie 2 zo 4 kritérií v C-2/06 *Willi Kemper*
- v rámci konania pred správnym orgánom, ktorého cieľom je opätovné preskúmanie správneho rozhodnutia, ktoré sa na základe rozsudku súdu v poslednom stupni stalo právoplatným, pričom tento rozsudok je s ohľadom na judikatúru SD, ktorá po ňom nasledovala, založený na nesprávnom výklade práva EÚ, toto právo nevyžaduje, aby sa žalobca vo veci samej v rámci opravného prostriedku podľa vnútroštátneho práva, ktorý proti tomuto rozhodnutiu podal, dovolával práva EÚ.
- postačí buď, aby bola uvedená otázka práva EÚ, ktorej výklad sa ukázal byť nesprávny vo svetle neskoršieho rozsudku SD, preskúmaná vnútroštátnym súdom rozhodujúcim v poslednom stupni, alebo aby na ňu tento súd mohol poukázať bez návrhu
- aj keď právo EÚ neukladá vnútroštátnym súdom povinnosť bez návrhu nastoliť dôvod založený na porušení práva EÚ, ak by ich preskúmanie tohto dôvodu nímlo šť nad rámec sporu, ako bol vymedzený účastníkmi konania, tieto súdy sú povinné bez návrhu nastoliť právne dôvody založené na záväznom pravide EÚ, ak majú podľa vnútroštátneho práva povinnosť alebo možnosť to urobiť vo vzťahu k **záväznému pravidlu vnútroštátneho práva**

Snímka 75

- právo EÚ nevyžaduje žiadne časové obmedzenie na podanie návrhu na opätovné preskúmanie správneho rozhodnutia, ktoré sa stalo právoplatným. Štvrtá podmienka v rozsudku Kühne & Heitz sa nemôže vykladať ako povinnosť podať návrh na opätovné preskúmanie v rámci presného časového intervalu nasledujúceho potom, ako sa navrhovateľ dozvedel o judikatúre SD, na ktorej sa návrh zakladá. Členské štáty však môžu v mene zásady právnej istoty stanoviť primerané lehoty na podanie opravného prostriedku na opätovné preskúmanie a zrušenie právoplatného správneho rozhodnutia, ktoré je v rozpore s právom EÚ, a to v súlade so zásadami EÚ týkajúcimi sa efektivity a ekvivalencie.

Snímka 76

Revízia súdnych rozhodnutí

- C-126/97 *Eco Swiss*
  - otázka nezmeniteľnosti rozhodnutí rozhodcovských súdov v prípade ich rozporu s právom EÚ
  - SD: vnútroštátna právna úprava, ktorá stanovuje primeranú lehotu na napadnutie medzitimného arbitrážneho rozhodnutia, po uplynutí ktorej získava rozhodnutie silu *res iudicata*, je odôvodnená základnými princípmi vnútroštátneho súdneho systému, ako sú princíp právnej istoty a rešpektovanie zásady *res iudicata*, ktorá je vyjadrením tohto princípu
  - SD neprelomil zásadu *res iudicata*, aj keď bol možný rozpor s čl. 101 ZFEÚ, ktorý je vnímaný ako záležitosť verejného poriadku

---

Snímka 77

- C-224/01 *Köbler*
  - vyzdvihnutie významu princípu *res iudicata*
  - vzťah princípu *res iudicata* a zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú jednotlivcom porušením práva EÚ rozhodnutiami vnútroštátnych súdov, proti rozhodnutiu ktorých už nie je prípustný opravný prostriedok
  - náhrada škody štátom nespochybuje *res iudicata*

Snímka 78

- C-234/04 *Rosemarie Kapferer*
  - SD vyzdvihol dôležitosť zásady *res iudicata*
  - v tomto prípade sa zásady z rozsudku *Kühne&Heitz* neuplatnia, SD však nevyhlásil, že by sa za iných skutkových okolností na súdne rozhodnutie aplikovať mohli
  - v prejednávanej príhode zásada lojálnej spolupráce neprikazuje vnútroštátnemu súdu, aby neuplatnil vnútroštátne procesné normy na účel preskúmania súdneho rozhodnutia, ktoré nadobudlo právoplatnosť, a aby ho zrušil, ak sa ukáže, že je v rozpore s právom EÚ

Snímka 79

- spojené veci C-442/03 P a C-471/03 P P&O
  - rozsudky Všeobecného súdu, ktoré neboli napadnuté odvolaním, majú absolútnu právnu silu rozhodnutej veci
  - je to prekážka tomu, aby právne otázky, ktoré upravujú, boli opätovne predložené VS a posúdené týmto súdom
  - **táto právna sila** sa podľa SD nevzahuje iba na výrok rozsudku, ale **aj na jeho odôvodnenie**

Snímka 80

- C-119/05 *Lucchini*
  - zlom v judikatúre
  - SD v záujme plnej účinnosti práva EÚ vyslovil, že právo EÚ bráni uplatneniu ustanovenia vnútroštátneho práva, ktorého cieľom je stanoviť zásadu právnej sily rozhodnutej veci, akým je čl. 2909 talianskeho občianskeho zákonníka, keď jeho uplatnenie predstavuje prekážku vymáhania štátnej pomoci, ktorá bola poskytnutá v rozpore s právom EÚ a ktorej nezlučiteľnosť so spoločným trhom bola stanovená konečným rozhodnutím EK

Snímka 81

- možný dôvod tejto striktnosti
  - oblasť štátnej pomoci
  - vnútroštátny súd konal *ultra vires* a zasiahol do kompetencií EK
  - GA: vnútroštátny súd pri výklade vnútroštátneho práva nemôže vydávať rozsudky, ktoré neberú do úvahy základné rozdelenie právomocí medzi EÚ a členskými štátmi, upravené Zmluvami.
  - GA: právoplatnosť rozsudku, ktorý sa zakladá výlučne na výklade vnútroštátneho práva a v ktorom sa zjavne relevantné právo EÚ neuplatňuje, nemôže predstavovať prekážku výkonu právomocí zverených EK príslušnými ustanoveniami práva EÚ

Snímka 82

- ďalšie prelomenie zásady *res iudicata* vo vzťahu k súdnym rozhodnutiam
  - C-2/08 *Fallimento Olimpiclub* (potreba dodržania zásady efektivity, účinného uplatňovania pravidiel EÚ v oblasti DPH)
  - *de facto* aj v C-507/08 *Európska komisia v. Slovenská republika* (prípád Frucona)

Snímka 83

Obnova konania

- § 228 ods. 1 písm. e) OSP: Právoplatný rozsudok môže účastník napadnúť návrhom na obnovu konania, ak je v rozpore s rozhodnutím Súdneho dvora [EÚ] alebo iného orgánu [EÚ].
- § 230 ods. 1 OSP: Návrh na obnovu konania treba podať v lehote troch mesiacov od toho času, keď ten, kto obnovu navrhuje, sa dozvedel o dôvode obnovy, alebo od toho času, keď ho mohol uplatniť.
- § 230 ods. 2 písm. e) OSP: Po troch rokoch od právoplatnosti rozsudku možno návrh podať len z dôvodu uvedeného v § 228 ods. 1 písm. e).

Snímka 84

Mimoriadne dovolanie

- ak ochranu nie je možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami
- § 243f ods. 1 písm. c) OSP: Mimoriadnym dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie súdu za podmienok uvedených v § 243e, ak rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.
- do jedného roka od právoplatnosti rozhodnutia súdu

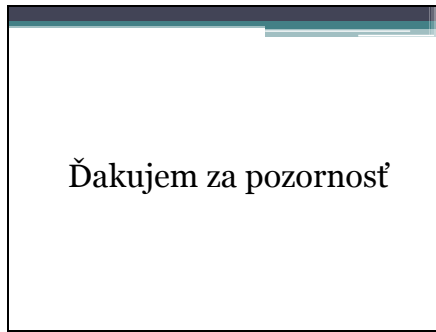

Snímka 85
